

Sygn. akt I ACa 366/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Zofia Kawińska-Szwed (spr.)
Sędziowie :	SA Ewa Jastrzębska SA Joanna Kurpierz
Protokolant :	Małgorzata Korszun

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2013 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K.

o naprawienie szkody

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 2 stycznia 2013 r., sygn. akt II C 429/12,

- 1) oddała obie apelacje;
- 2) znosi wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 366/13

UZASADNIENIE

Powódka domagała się zobowiązania pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w K. do naprawienia szkody w nieruchomości przy ul. (...) w R. przywracającej stan poprzedni poprzez wykonanie prac naprawczych w budynku usługowo – handlowym oraz w nieruchomości gruntowej z jednoczesnym wyznaczeniem terminu wykonania prac umocowania powódki do wykonania robót naprawczych na koszt pozwanej, a w razie jej niewykonania przez pozwaną w wyznaczonym terminie ewentualnie zasądzenia od pozwanej kwoty 400.000 zł tytułem odszkodowania za szkodę w nieruchomości z odsetkami od dnia następnego po dniu doręczenia pozwu w przypadku, gdyby w toku procesu okazało się, że naprawa szkody w budynku jest niecelowa technicznie lub nieopłacalna ze względów ekonomicznych.

Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu.

Powódka podała, że w budynku handlowo - usługowym oraz w parkingach położonych w jego otoczeniu wystąpiła szkoda wywołana ruchem zakładu górniczego pozwanej. Budowle wykonano zgodnie z zatwierdzonymi projektami, uwzględniając konieczność zabezpieczenia przed wpływami eksploatacji górniczej.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy nakazał pozwanej naprawienie szkody w budynku usługowo – handlowym powódki położonym na nieruchomości przy ul. (...) w R. przez przywrócenie stanu poprzedniego w następujący sposób:

- na zewnątrz budynku w rejonie wykształconych dylatacji przez wymianę uszkodzonych elementów okładzinowych elewacji, odbicie i uzupełnienie spękanych tynków zewnętrznych elewacji oraz w rejonie dachu,
- wewnątrz budynku w rejonie wykształconych dylatacji : w pomieszczeniach hali sprzedaży, w lokalach użytkowych, w lokalach technicznych, w pomieszczeniach biurowych oraz w częściach wspólnych przez odbicie i uzupełnienie spękanych tynków ścian i sufitów, rozebranie uszkodzonych płyt gipsowo – kartonowych na ścianach i sufitach i ułożenie nowych, rozebranie spękanych płytek posadzkowych z naprawą uszkodzonego podłoża i położenie nowych płytek, rozkucie i uzupełnienie pęknięć posadzek w rejonie wykształconych dylatacji, zażyłowanie pęknięć ścian w miejscach spoin , wykonanie robót malarskich i wykończeniowych również na zewnątrz budynku, oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach procesu.

Pozwana wniosła o odrzucenie pozwu wobec nie wyczerpania drogi ugodowego załatwienia sprawy oraz zasądzenie kosztów procesu. Na wypadek nieuwzględnienia powyższego zarzuciła, że wpływy dokonanej eksploatacji górniczej w rejonie nieruchomości powódki wywołały na powierzchni zagrożenie nie przekraczające II kategorii. Rozmiar uszkodzeń wskazuje, że budzi wątpliwość prawidłowość wykonania zabezpieczeń przed wpływami eksploatacji górniczej, a nadto w budynku występują trwałe wady budowlane, które przyczyniły się do rozmiaru szkody.

Wyrok Sąd Okręgowy oparł na ustaleniach:

Powódka jest użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonej w R. przy ul. (...).

Prezydent Miasta R. ostateczną decyzją nr (...) z 10 października 2010r. zatwierdził projekt budowlany i wydał pozwolenie na budowę przedmiotowego budynku handlowo- usługowego. Decyzja zawiera między innymi nakaz prowadzenia robót zgodnie z zatwierdzonym projektem, opiniami i uzgodnieniami.

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w B. postanowieniem z dnia 14 lutego 2000r. L.dz. (...) uzgodnił warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla przyszłej inwestycji przy uwzględnieniu następujących czynników geologiczno-górniczych:

- kategoria II zdatności terenu do zabudowy;

- wstrząsy o energii 10^8 J i przyspieszeniu do 300 mm/s^2

- stosunki wodne bez zmian;

- nie przewiduje się występowania deformacji. Strona powodowa nie zaskarżyła tego postanowienia. Prezydent Miasta R. decyzją z 1 lutego 2001r. przeniósł decyzją nr (...) z 10 października 2000 r. na powódkę, a kolejną decyzją nr (...)a z 4 kwietnia 2001r. zatwierdził aneks do projektu budowlanego.

Poprzednik prawny powódki przed uzyskaniem pozwolenia budowlanego zlecił w 1999r. Głównemu Instytutowi Górnictwa w K. opracowanie dokumentacji w przedmiocie oceny warunków górniczo- geologicznych oraz geotechnicznych w rejonie projektowanej inwestycji . W tejże opinii prywatnej autorzy oceniając zamierzenia eksploatacyjne pozwanej według danych aktualnych na październik 1999r. prognozowali, że o ile pozwana

przeprowadzi, we wskazanym w tym czasie rozmiarze, planowaną eksploatację górniczą to prognozowane wskaźniki deformacji terenu będą cały teren kwalifikować do III kategorii terenu górniczego. Prognoza ta przewidywała wyższe zagrożenie niż zawarte w niekwestionowanym przez powódkę postanowieniu Dyrektora OUG z 14 lutego 2000r.

Sporządzający dokumentację nie stwierdzili w niej również tak jak w postanowieniu Dyrektora OUG, że warunki wodne ulegną zmianie czy też wystąpi zagrożenie deformacjami nieciągłymi. Dokumentacja GIG wskazywała również na konieczność wykonania, przed wzniesieniem budowli, badań geotechnicznych gruntu celem ustalenia warunków posadowienia obiektów budowlanych. Przyczyną badań geotechnicznych i konieczność ich wykonania była wyłącznie naturalna budowa gruntów, na których ma być prowadzona inwestycja. Bez wpływu pozostawała okoliczność, że teren poddany jest i będzie wpływowi eksploatacji górniczej.

Analiza przebiegu eksploatacji górniczej prowadzi do ustalenia, że prognozowane przez GIG wpływy na powierzchni (III kategoria zagrożenia, obniżenie terenu sięgające 1,6 m) nie wystąpiły albowiem zakres wybierania poszczególnych ścian był mniejszy, mniejsza była intensywność eksploatacji górniczej. GIG zakładał, że eksploatacja będzie prowadzona od 2000 do 2004r., a faktycznie eksploatację prowadzono z przerwami od III kwartału 1999r do końca 2010r., zawyżono w prognozach grubość wybranego pokładu i faktycznie w tym okresie na powierzchni ujawniły się od „O” do I kategorii a po uwzględnieniu, że w przeszłości dokonano (przed wybudowaniem budynku) w 12 pokładach jednostronnej eksploatacji górniczej, po której krawędzi zatrzymanych ścian nakładały się z bezpiecznym zapasem. Wystąpiły wpływy do niepełnej II kategorii zagrożenia wywołujące odkształcenia poziome około $E=2\text{mm/m}$, gdy II kategoria obejmuje odkształcenia poziome do wielkości 3 mm/m. Na skutek dokonanej eksploatacji teren uległ równomiernemu obniżeniu od strony północno- wschodniej o 28 cm, a od strony południowo – zachodniej to jest od strony niecki, która wykształcała się na skutek jednostronnej eksploatacji o 42 cm (pomiary z końca 2011r.), do lipca 2012r. następował dalszy minimalny przyrost równomiernego obniżenia terenu o dalsze 4,5 milimetra. Tak nieznaczny przyrost nie sięgający bowiem 10 milimetrów na rok pozwala traktować teren jako uspokojony co najmniej od końca III kwartału 2011r.

Analiza przebiegu eksploatacji , wyników pomiarów obniżeń czy to zastabilizowanych punktów , czy też studzienek kanalizacyjnych potwierdza ustalenie o równomiernym przebiegu procesu obniżenia terenu, braku występowania stref lokalnych obniżeń. Dokonana eksploatacja nie spowodowała wystąpienia deformacji nieciągłych na nieruchomości powódki w postaci czy to progów terenowych czy też lokalnych obniżeń, nie uaktywniła również uskoków stropu karbonu.

Wstrząsy pochodzące z wyrobisk górniczych wywołały przyspieszenie drgań gruntu o maksymalnej wielkości 226 mm/s^2 i były całkowicie nieszkodliwe dla elementów konstrukcyjnych obiektów budowlanych, mogły co najmniej wywołać wystąpienie drobnych zarysowań tynków połączone z odpadaniem małych kawałków tynków.

Brak zastabilizowanych w poziomie punktów nie pozwala ustalić w sposób precyzyjny czy nastąpiło w poziomie przesunięcie budynku na skutek ujawnionych wpływów eksploatacji. Przedstawione wyniki przez powódkę są niewiarygodne a przez fakt braku zastabilizowanego punktu nawiązania - nieweryfikowalne.

Z opracowania GIG wynika, że zwierciadło wody w rejonie nieruchomości powódki występowało na głębokości od 6,5 m do 10,0 metrów , a to oznacza, że obniżenie terenu wywołane dokonaną eksploatacją nie przekraczające 43 centymetrów i nie spowodowało zmian warunków wodnych, mogących oddziaływać ujemnie na budynek.

Uwzględniając powyższe ustalenia co do przebiegu jak i intensywności wpływów na powierzchni dokonanej eksploatacji górniczej, a także przyjmując za wykazane zatwierdzonym projektem i wpisami w dzienniku budowy, że w trakcie realizacji wszelkie roboty budowlane w tym odpowiednio zaprojektowane dodatkowe zabezpieczenia przed wpływami eksploatacji górniczej, wykonano zgodnie ze sztuką budowlaną - Sąd Okręgowy wykluczył, że dokonana eksploatacja górnicza spowodowała uszkodzenia elementów konstrukcyjnych budynku handlowo-usługowego. Wpływom eksploatacji górniczej można przypisać jedynie szkodę w elementach wykończeniowych, tak wewnątrz jak i na zewnątrz budynku. Na zewnątrz budynku w rejonie wykształconych dylatacji obejmuje uszkodzenia

elementów okładzinowych elewacji, tynków zewnętrznych elewacji oraz tynków w rejonie dachu. Wewnątrz budynku – w pomieszczeniach hali sprzedaży, w lokalach użytkowych, w lokalach technicznych, w pomieszczeniach biurowych jak i w częściach wspólnych w rejonie wykształconych dylatacji szkoda obejmuje: pęknięcia tynków ścian i sufitów, uszkodzenia płyt kartonowo – gipsowych na ścianach i sufitach, pęknięcia płytek posadzkowych, pęknięcia posadzek, a także pęknięcia ścian w miejscach spoin.

W ocenie Sądu Okręgowego nie stanowi problemu technicznego naprawienie szkody górniczej poprzez przywrócenie stanu poprzedniego. W tym celu przybliżonym kosztem 170.000 zł. należy wykonać następujące roboty naprawcze:

- na zewnątrz budynku w rejonie wykształconych dylatacji – wymianę uszkodzonych elementów okładzinowych elewacji, odbicie i uzupełnienie spękanych tynków zewnętrznych elewacji oraz w rejonie dachu, wykonanie robót malarskich i wykończeniowych - wewnątrz budynku w rejonie wykształconych dylatacji we wszystkich wyżej wskazanych rodzajach pomieszczeń – odbicie i uzupełnienie spękanych tynków ścian i sufitów, rozebranie uszkodzonych płyt gipsowo- kartonowych na ścianach i sufitach a następnie ułożenie nowych, rozebranie spękanych płytek posadzkowych z naprawą uszkodzonego podłoża i ułożenie nowych płytek, rozkucie i uzupełnienie pęknięć posadzek w rejonie wykształconych dylatacji, zażyłowanie pęknięć ścian w miejscach spoin, wykonanie robót malarskich i wykończeniowych.

Według Sądu przyczyn powstania dalszych uszkodzeń w budynku w postaci pęknięć ścian, posadzek, odspojenia ścian elewacyjnych, a więc uszkodzeń szeroko pojętych elementów konstrukcyjnych budynku poszukiwać należy w czynnikach od wpływu eksploatacji górniczej niezależnych, a precyzyjne ustalenie czy uszkodzenia są skutkiem wad wykonawczych, wad użytkowych materiałów czy przyjętej technologii wymagałoby przeprowadzenia kosztownych badań specjalistycznych których przedmiot wykraczałby w sposób oczywisty poza problematykę szkody będącej następstwem ruchu zakładu górniczego. Badania te winny byłyby objąć wyjaśnienie czy wzmocnienie gruntu na którym wzniesiono budynek odpowiadało założeniom i były wystarczające, odkryć elementy podziemne to jest fundamenty i sprawdzić sposób ich wykonania jak i sposób wykonania elementów zabezpieczających przed szkodą górniczą czyli wszelkich ściągów czy zostały w sposób odpowiedni wykonane.

Powyższe ustalenia odnoszą się również do uszkodzeń elementów zewnętrznych jak parkingi, wyjazdy, schody zewnętrzne w postaci pęknięć i obniżenia nawierzchni, miejscowych zapadlisk, powstania przeciwnapadków, podmyć, bowiem skoro dokonana eksploatacja wywołała równomierne o łagodnym przebiegu obniżenie terenu nie spowodowała wystąpienia deformacji czy też lokalnych zapadlisk jak i nie zakłócała stosunków wodnych w sposób oddziałujący na powierzchnię. Zwierciadło wód gruntowych znajduje się obecnie na głębokości minimalnie 6 metrów, to przyczyn uszkodzeń doszukiwać należy się w naturalnej budowie gruntu na którym wykonano te nawierzchnie, w sposobie wykonania, użytych materiałach.

Tak jak w przypadku uszkodzeń pozagórniczych w budynku, wymagałoby to przeprowadzenia kosztownych badań specjalistycznych, których przedmiot wykracza poza granice odpowiedzialności pozwanej za szkodę wywołaną ruchem zakładu górniczego.

Ustalając stan faktyczny Sąd Okręgowy podzielił opinie biegłych z zakresu geologii w górnictwie i ochrony powierzchni mgr inż. E. K. (1) oraz budownictwa i szkód górniczych mgr inż. H. Z., jako obiektywne oraz w sposób wyczerpujący i przekonujący umotywowane, a także wzajemnie się uzupełniające.

Biegli w zakresie swych specjalności w sposób logicznie uzasadniony odparli wszelkie zarzuty stron umożliwiając Sądowi Okręgowemu poczynienie stanowczych ustaleń. Z przeprowadzonych przez Sąd dowodów; tak opinii biegłego górnika- geologa, postanowienia Dyrektora OUG czy też prywatnej opinii złożonej przez powódkę, w sposób jednoznaczny wynikało, że dokonana eksploatacja nie wywołała zmian w stosunkach wodnych. Za bezzasadny uznał Sąd wniosek powódki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu hydrogeologii. Fakt, że pozwana nie zgadza się z wyjaśnieniami biegłego z zakresu geologii w górnictwie nie stanowił dostatecznej podstawy do uwzględnienia

wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego, a tym bardziej instytutu naukowego i dlatego wnioski te oddalił.

W oparciu o dokonane ustalenia faktyczne Sąd zważył, że strona pozwana nie kwestionowała, że w ograniczonym zakresie w nieruchomości powódki wystąpiła szkoda, wywołana ruchem zakładu górniczego za którą ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 91 ust. 1 prawa geologicznego i górniczego ustawy z 4 lutego 1994r.(j.t. Dz.U z 2005 nr 228 poz. 1947).

Pozwanej należy przypisać odpowiedzialność za szkodę, która wystąpiła jedynie w elementach wykończeniowych budynku handlowo-usługowego. Dlatego też Sąd na podstawie art. 94 ust. 1 i 4 prawa geol. i górniczego nakazał pozwanej wykonanie robót naprawczych szczegółowo opisanych w punkcie 1 sentencji wyroku.

Co do uszkodzeń w elementach konstrukcyjnych budynku i urządzeniach zewnętrznych (parkingi, dojazdy, schody zewnętrzne) ustalenia wykazały, że wykluczony jest wpływ ruchu zakładu górniczego na ich powstanie albowiem ujawnione wpływy na powierzchni były znacząco niższe niż odporność obiektów budowlanych, które należało wykonać wraz z dodatkowymi zabezpieczeniami na II kategorię zagrożenia. Precyzyjne ustalenia przyczyn powstania uszkodzeń za które odpowiedzialność ponosi powódka, a w każdym razie brak jest podstaw faktycznych do przypisania odpowiedzialności pozwanej, wykracza poza ramy postępowania o naprawienie szkody wywołanej ruchem zakładu górniczego w rozumieniu art. 91 ust 1 prawa geologicznego i górniczego. Dlatego też powództwo w pozostałym zakresie Sąd oddalił jako bezzasadne.

Rozważając żądania stron o zasądzenie od przeciwnika kosztów procesu Sąd przyjął, że powódka utrzymała się ze swym żądaniem , uwzględniając tak zakres rzeczowy jak i koszty usunięcia szkody w 42,5 % a więc w tejże proporcji pozwana winna ponosić koszty postępowania i może skutecznie domagać się zwrotu 57,5 % kosztów poniesionych przez obydwie strony. Sąd na podstawie art. 100 kpc zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 4.736,91 zł.

O kosztach sądowych należnych Skarbowi Państwa od pozwanej Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 96 ust. 1 pkt. 12 tejże ustawy.

Powyższy wyrok zaskarżyły apelacją obydwie strony.

Powódka w punktach 1, 2 i 3 i zarzuciła naruszenie prawa procesowego skutkujące nieważnością postępowania, a z ostrożności procesowej sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, art. 278 § 1 kpc, 217 kpc w zw. z art. 286 kpc, art. 217 § 1 kpc w zw. z art. 290 kpc, art. 233 kpc, art. 245 kpc w zw. z art. 233 § 1 kpc i domaga się zniesienia postępowania w części, w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, a w przypadku nieuwzględnienia zarzutu nieważności, zmiany wyroku przez uwzględnienie powództwa, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwana zaskarżyła wyrok w punktach 1, 3, 4 i zarzucając naruszenie art. 94 ust. 1 i 4 ustawy z 4 lutego 1994r. prawo geologiczne i górnicze, art. 362 kc w zw. z art. 92 ustawy prawo geologiczne i górnicze, art. 227 kpc, art. 217 kpc oraz art. 227 kpc, art. 217 kpc w zw. z art. 286 kpc i art. 290 kpc, art. 233 § 1 kpc, domaga się jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje:

Zarzut nieważności postępowania powódka opiera na nedoręczeniu jej pisma biegłej z zakresu budownictwa z 5 lipca 2012r., która miała skutkować pozbawieniem powódki obrony swych praw, zwłaszcza co do możliwości zgłoszenia merytorycznych zastrzeżeń do opinii uzupełniającej biegłego E. K. z sierpnia 2012r. Opinia uzupełniająca stanowiła wyjaśnienia do zgłoszonych przez biegłą H. Z. wątpliwości.

Zarzut ten w ocenie Sądu Apelacyjnego nie jest zasadny. Brak doręczenia pisma procesowego biegłej, dającego asumpt do zadania innemu biegłemu pytań w ramach opinii uzupełniającej, nie pozbawiło powódki możliwości obrony swych

praw. Opinię uzupełniającą strona otrzymała, była uprawniona do ustosunkowania się do niej. Reprezentowana była przez adwokata i posiadała wraz ze swoim pełnomocnikiem nieograniczony dostęp do akt sprawy, co pozwalało na wyjaśnienie przyczyn, dla których wydana została opinia uzupełniająca. W niczym brak doręczenia pisma z 5 lipca 2012r. nie ograniczył powódki w podejmowaniu czynności w procesie. Bezzasadne są podnoszone w obu apelacjach zarzuty naruszenia prawa procesowego. Ustalenia Sądu Okręgowego są wyczerpujące i prawidłowe, a jako takie Sąd Apelacyjny je podziela i przyjmuje za swe własne. Podstawowymi dowodami w sprawie były opinie biegłej H. Z. oraz biegłego E. K.. W obydwu apelacjach podniesiony został zarzut istotnego naruszenia zasady swobodnej oceny tych dowodów. Wbrew podnoszonemu zarzutowi, Sąd Okręgowy nie przekroczył granic oceny określonej art. 233 kpc. Biegła H. Z. wskazała, że opracowując opinię, co do rozważań w zakresie szkody, oparła się na opinii biegłego górnika-geologa E. K., która pozwoliła jej ocenić poprzez warunki górniczo-geologiczne rodzaj uszkodzenia i przyczynę. Podała ocenie projekt budynku, który oceniła jako prawidłowo zaprojektowany, z odpowiednimi dla II stopnia zagrożenia dodatkowe zabezpieczenie całych fundamentów. Zapoznała się biegła z dziennikiem budowy i zamieszczonymi wpisami i stwierdziła w oparciu o nie, że poszczególne etapy budowy wykonane zostały zgodnie z zatwierdzonym projektem i zasadami sztuki budowlanej. Podała biegła analizie poszczególne postaci uszkodzeń w kontekście wpływów eksploatacji i czy mogły wpływy o określonych parametrach spowodować dany rodzaj uszkodzeń. Biegła wyjaśniła w oparciu o powyższy tok postępowania, że wpływy górnicze wystąpiły w elementach wykończeniowych i nie mogły spowodować uszkodzeń konstrukcyjnych. Uszkodzenia ocenione jako niegórnicze, by mogły być przypisane eksploatacji górniczej musiałyby osiągnąć wyższą kategorię, ujawnić się w różnym czasie i w różnym zakresie w stosunku do poszczególnych elementów zdylatowanych segmentów. Musiałyby wystąpić nierównomierne obniżenia, czego nie stwierdzono.

Zarzut obu apelacji w przedmiocie prawidłowości wykonawstwa (w apelacji pozwanej zarzut współprzyczynienia się powódki) nie mógł odnieść oczekiwanego skutku. Biegła bowiem taką uwagę o mogących zachodzić wątpliwościach odniosła do uszkodzeń o charakterze pozagórnicy. Dla pogłębienia tego zagadnienia wskazała rodzaj czynności jakie wymagane byłyby dla ustalenia jakiego rodzaju błędy wykonawcze popełniono. Zasadnie w tym zakresie Sąd Okręgowy pominął wniosek dowodowy jako wykraczające poza przedmiot postępowania. Te problemy w zakresie wykonawstwa w ocenie biegłej nie stały na przeszkodzie stanowczemu określeniu i zakwalifikowaniu szkód uznanych za powstające w związku z w-pływem eksploatacji górniczej. Jakie ustalenia biegłej o tym zdecydowały wskazano wyżej.

Jak wynika z zarzutów powódki, nie przekonały ją opinie dopuszczonych biegłych i domaga się kontrolnego przeprowadzenia dowodów z opinii innych biegłych w tym z placówki naukowo-badawczej, bez argumentów, które dyskwalifikowałyby skutecznie dotychczasowe opinie. Podnosi zarzuty, już w sposób pełny wyjaśnione opiniami, których w ocenie Sądu Apelacyjnego błędu niefachowości zarzucić nie można. Biegły E. K. w wyczerpujący sposób wyjaśnił zakres swoich kompetencji. Oboje biegli legitymują się szeroką wiedzą fachową oraz doświadczeniem w badanym przez siebie zakresie. Pozwana domaga się pogłębienia poprzez dalsze opinie zakresu, który mógłby być istotny dla uszkodzeń pozagórnicy, które nie mogą pozostać przedmiotem zainteresowania Sądu Okręgowego. W tym przedmiocie także dalsza analiza dokumentacji technicznej do projektu uznana musi być za bezprzedmiotową.

W części w jakiej wystąpiły szkody górnicze, materiał na którym oparli się biegli w dostateczny sposób zagadnienia te wyjaśnił.

Biegła H. Z., także w zakresie braku uszkodzeń konstrukcyjnych wypowiedziała się, jako specjalista w tej dziedzinie, po analizie uwarunkowań górniczo-geologicznych.

W świetle powyższego brak jest podstawy do podzielenia zarzutu braku wyjaśnienia istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności. Nie zachodzi także sprzeczność istotnych ustaleń, bowiem zebrany w dostatecznym zakresie materiał dowodowy oceniony został zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, w sposób wszechstronny, oparty na logicznym wywodem Sądu. W konsekwencji także zarzut naruszenia prawa materialnego uznać należy za bezzasadny.

Z powyższych przyczyn Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 kpc orzekł jak w sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia art. 100 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc.